

31999L0093

L 13/12

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

19.1.2000

ID-DIRETTIVA 1999/93/EC TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL**tat-13 ta' Diċembru 1999****dwar kwadru tal-Komunità għall-firem elettronici**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 47(2), 55 u 95 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni ⁽¹⁾,

Wara l-kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali ⁽²⁾,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni ⁽³⁾,

Waqt li jaġixxu skond il-proċedura stipulata fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽⁴⁾,

Billi:

- (1) Fis-16 ta' April 1997 il-Kummissjoni pprezentat lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali u lill-Kumitat tar-Regjuni Komunikazzjoni dwar l-Inizjattiva Ewropea għall-Kummerċ Elettroniku;
- (2) Fit-8 ta' Ottubru 1997 il-Kummissjoni pprezentat lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali u lill-Kumitat tar-Regjuni Komunikazzjoni dwar l-assigurazzjoni tas-sigurtà u l-fiduċja fil-komunikazzjoni elettronika — lejn qafas Ewropew għall-firem diġitali u l-*encryption*;
- (3) Fl-1 ta' Diċembru 1997 il-Kunsill stieden lill-Kummissjoni biex tissottometti malajr kemm jista' jkun proposta għall-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-firem diġitali;
- (4) Il-komunikazzjoni u l-kummerċ elettroniku jehtiegu "firem elettronici" u servizzi relatati li jippermettu l-awtentikazzjoni tad-*data*; regoli diverġenti dwar l-għarfien legali tal-firem elettronici u l-akkreditazzjoni tal-provdituri ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni fl-Istati Membri jista' johloq ostakolu sinjifikanti fl-użu tal-komunikazzjonijiet elettronici u l-kummerċ elettroniku; mill-banda l-oħra, kwadru ċar tal-Komunità fir-rigward tal-kondizzjonijiet li japplikaw għall-firem elettronici jsaħħah il-kunfidenza fi, u l-aċċettazzjoni ġenerali ta', t-teknoloġiji godda; il-leġislazzjoni fl-Istati Membri m'għandhiex tfixxkel il-moviment liberu tal-merkanzija u s-servizzi fis-suq intern;

- (5) L-interoperabilità ta' prodotti tal-firma elektronika għandha tiġi promossa; skond l-Artikolu 14 tat-Trattat, is-suq intern jikkompreni zona minghajr fruntieri nterni li fiha l-moviment liberu tal-merkanzija huwa assigurat; htigiet essenzjali speċifiċi għall-prodotti tal-firma elektronika għandhom jintlahqu sabiex jiġi żgurat moviment liberu għewwa s-suq intern u biex tinbena l-fiduċja fil-firem elettronici, minghajr preġudizzju għar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 3381/94 tad-19 ta' Diċembru 1994 li jistabbilixxi reġim Komunitarju għall-kontroll ta' l-esportazzjoni ta' oġġetti b'użu doppju ⁽⁵⁾ u d-Deċizzjoni tal-Kunsill 94/942/PESK tad-19 ta' Diċembru 1994 dwar l-azzjoni kongunta adottata mill-Kunsill dwar il-kontroll ta' l-esportazzjoni ta' oġġetti b'użu doppju ⁽⁶⁾
- (6) Din id-Direttiva ma tarmonizzax il-provvista ta' servizzi fir-rigward tal-konfidenzjalità ta' l-informazzjoni fejn huma koperti bid-dispożizzjonijiet nazzjonali li għandhom x'jaqsmu mal-politika pubblika u s-sigurtà pubblika;
- (7) Is-suq intern jiżgura l-moviment liberu ta' persuni, li bħala riżultat tiegħu ċ-ċittadini u r-residenti ta' l-Unjoni Ewropea kull ma jmur tiżdidilhom il-htieġa li jittrattaw ma' awtoritajiet fi Stati Membri oħra barra minn dak li fih ikunu jirrisjedu; id-disponibilità tal-komunikazzjoni elektronika tista' tkun ta' servizz kbir f'dan ir-rigward;
- (8) L-iżvilupp teknoloġiku rapidu u l-karattru globali ta' l-Internet iqanqal il-htieġa ta' approċċ li huwa miftuħ għat-teknoloġiji u servizzi li kapaci li jawtentikaw id-*data* elettronikament;
- (9) Il-firem elettronici jkunu jintużaw f'varjetà kbira ta' ċirkostanzi u applikazzjonijiet, li jirriżultaw f'firxa wiesgħa ta' servizzi u prodotti godda relatati ma' jew li jużaw firem elettronici; it-tifsira ta' dawn il-prodotti u s-servizzi m'għandhiex tkun limitata għall-hruġ u l-amministrazzjoni ta' ċertifikati, iżda għandha wkoll tħaddan kull servizz u prodott iehor li juża, jew anċillari għal, firem elettronici, bħal servizzi ta' reġistrazzjoni, servizzi ta' stampar tal-hin, servizzi tad-direttorju, servizzi ta' informatika jew servizzi ta' konsulenza relatati mal-firem elettronici;
- (10) Is-suq intern jippermetti lill-provdituri ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni li jiżviluppaw l-attivitajiet trans-konfini tagħhom bil-hsieb li jżidu l-kompetittività tagħhom, u b'hekk joffru lill-konsumaturi u lin-negozji opportunitajiet godda għall-iskambju ta' informazzjoni u li jikkummerċjaw elettronikament, b'mod fiż-żgur, irripettivament mill-fruntieri; sabiex tiġi stimulata l-provvista mal-Komunità kollha ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni fuq *networks* miftuħa, il-provdituri tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni għandhom ikunu hielsa li jipprovdu s-servizzi tagħhom minghajr awtorizzazzjoni minn qabel; awtorizzazzjoni minn qabel

⁽¹⁾ ĠU C 325, 23.10.98, p. 5

⁽²⁾ ĠU C 40, tal-15.2.1999, p. 29.

⁽³⁾ ĠU C 93, tas-6.4.1999, p. 33.

⁽⁴⁾ Opinjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Janjar 1999 (ĠU C 104, ta' l-14.4.1999, p. 49), Pożizzjoni Komuni tal-Kunsill tat-28 ta' Gunju 1999 (ĠU C 243, tas-27.8.1999, p. 33) u Deċizzjoni tal-Parlament Ewropew tas-27 ta' Ottubru 1999 (għada mhux publikata fil-Ġurnal Uffiċjali). Deċizzjoni tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 1999.

⁽⁵⁾ ĠU L 367, tal-31.12.1994, p. 1. Regolament kif emendat bir-Regolament (KE) Nru 837/95 (ĠU L 90, tal-21.4.1995, p. 1).

⁽⁶⁾ ĠU L 367, tal-31.12.1994, p. 8. Deċizzjoni kif l-aħħar emendata bid-Deċizzjoni 99/193/CFSP (ĠU L 73, tad-19.3.1999, p. 1).

tfisser mhux biss kull permess li bih il-provditur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni konċernat għandu jkseb deċiżjoni mill-awtoritajiet nazzjonali qabel ma jkun jista' jipprovdi s-servizzi tiegħu ta' ċertifikazzjoni, iżda kull miżura oħra li jkollha l-istess effett;

- (11) Skemi ta' akkreditazzjoni volontarji mmirati lejn it-titjib tal-livell tal-provvista ta' servizzi jistgħu joffru lill-provdituri ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni il-qafas adatt biex jiżviluppaw aktar is-servizzi tagħhom lejn il-livelli ta' fiduċja, sigurtà u kwalità mitluba minn suq li jevolvi; dawn l-iskemi għandhom jinkoraġġixxu l-iżvilupp ta' l-aħjar prattiċi fost il-provdituri tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni; il-provdituri ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni għandhom jithallaw hielsa li jaderixxu ma' u jibbenefikaw minn dawn l-iskemi ta' akkreditazzjoni;
- (12) Is-servizzi ta' ċertifikazzjoni jistgħu jiġu offruti jew minn entità pubblika jew minn persuna legali jew naturali, meta tkun stabbilita skond il-liġi nazzjonali; billi l-Istati Membri m'għandhomx jipprojbixxu lill-provdituri ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni milli joperaw barra l-iskemi volontarji ta' akkreditazzjoni; għandu jiġi żgurat li daww l-iskemi ta' akkreditazzjoni ma jnaqqasx il-kompetizzjoni għas-servizzi ta' ċertifikazzjoni;
- (13) L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu kif jiżguraw is-sorveljanza tal-konformità mad-dispożizzjonijiet stipulati f'din id-Direttiva; din id-Direttiva ma tipprekludix li jiġu stabbiliti sistemi ta' sorveljanza bbażati fuq is-settur privat; din id-Direttiva ma tobbligax lill-provdituri tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni li japplikaw biex ikunu sorveljati taht xi skema applikabbli ta' akkreditazzjoni;
- (14) Huwa importanti li jintlaħaq bilanċ bejn il-htigiet tal-konsumatur u l-htigiet tal-kummerċ;
- (15) L-Anness III ikopri l-htigiet għal mekkaniżmi ta' sikurezza għall-holqien ta' firma biex tiġi żgurata l-funzjonalità tal-firem elettronici avvanzati; ma jkoprix l-ambjent shih tas-sistema kollha li fih daww il-mekkaniżmi joperaw; l-iffunzjonar tas-suq intern jitlob li l-Kummissjoni u l-Istati Membri jaġixxu malajr biex jippermettu lill-korpi li għandhom il-kompitu ta' l-istima tal-konformità tal-mekkaniżmi ta' sikurezza tal-firem ma' l-Anness III li jiġu mahtura; sabiex jintlaħqu l-htigiet tas-suq l-istima tal-konformità għandha tkun f'waqtha u effiċjenti;
- (16) Din id-Direttiva tikkontribwixxi għall-użu u l-għarfien legali tal-firem elettronici fil-Komunità; kwadru regolatorju mhux meħtieġ għall-firem elettronici esklużivament użati fis-sistemi, li huma bażati fuq ftehim volontarji taht il-liġi privata bejn numru speċifikat ta' parteċipanti; il-libertà tal-partijiet li jiftehmu bejniethom it-termini u l-kondizzjonijiet li tahtom jaċċettaw *data* iffirmata elettronika għandha tiġi rispettata sal-limitu permess mill-liġi nazzjonali; l-effettività legali tal-firem elettronici wżati f'dawn is-sistemi u l-ammissibilità tagħhom bħala xhieda fi proċeduri legali għandha tiġi rikonossuta;

- (17) Din id-Direttiva ma tfittix li tarmonizza r-regoli nazzjonali li jikkonċernaw il-liġi tal-kuntratti, b'mod partikolari l-formazzjoni u t-twettieq ta' kuntratti, jew formalitajiet oħra ta' natura mhux kuntrattwali li tikkonċerna l-firem; għal din ir-raġuni d-dispożizzjonijiet li jikkonċernaw l-effett legali tal-firem elettronici għandhom ikunu bla preġudizzju għall-htigiet li jirrigwardaw il-forma stabbiliti fil-liġi nazzjonali fir-rigward tal-konkluzjoni ta' kuntratti jew ir-regoli li jistabbilixxu fejn il-kuntratt jiġi konkluz;
- (18) Il-ħażna u l-ikkupjar tad-*data* tal-holqien tal-firem tista' tohloq theddida għall-validità legali tal-firem elettronici;
- (19) Il-firem elettronici jintużaw fis-settur pubbliku fi hdan amministrazzjonijiet nazzjonali jew tal-Komunità u f'komunikazzjonijiet bejn amministrazzjonijiet bħal dawn u ma' ċittadini u operatori ekonomiċi, per eżempju fl-akkwisti pubbliċi, fit-tassazzjoni, fis-sigurtà soċjali, is-saħħa u sistemi ġudizzjarji;
- (20) Il-kriterji armonizzati li jirrelataw ma' l-effetti legali tal-firem elettronici għandhom jipprizervaw kwadru koerenti legali mal-Komunità kollha; il-liġi nazzjonali tistabbilixxi l-htigiet differenti għall-validità legali ta' firem magħmula bl-idejn; billi ċ-ċertifikati jistgħu jintużaw biex jikkonfermaw l-identità ta' persuna li tiffirma elektronikament; firem elettronici avvanzati bbażati fuq ċertifikati kwalifikati jimmiraw għal livell oghla ta' sigurtà; firem elettronici avvanzati li huma bbażati fuq ċertifikat kwalifikat li huma mahluqa b'mekkaniżmu ta' sikurezza għall-holqien tal-firem jistgħu jitqiesu bħala legalment ekwivalenti għall-firem miktuba bl-idejn biss jekk il-htigiet għall-firem miktuba bl-idejn huma sodisfatti;
- (21) Sabiex isir kontribuzzjoni għall-aċċettazzjoni generali tal-metodi elettronici ta' awtentikazzjoni għandu jiġi żgurat li l-firem elettronici jkunu jistgħu jintużaw bħala xhieda fi proċeduri legali fl-Istati Membri kollha; l-għarfien legali tal-firem elettronici għandu jkun ibbażat fuq kriterji oġġettivi u mhux marbuta ma' awtorizzazzjoni tal-provditur tas-servizzi elettronici nvolut; il-liġi nazzjonali tirregola l-isferi legali li fihom dokumenti elettronici u firem elettronici jistgħu jintużaw; din id-Direttiva hija bla preġudizzju għas-setgħa ta' qorti nazzjonali li tagħti deċiżjoni fir-rigward tal-konformità mal-htigiet ta' din id-Direttiva u ma teffettwax ir-regoli nazzjonali li jirrigwardaw il-konsiderazzjoni ġudizzjarja bla rbit tax-xhieda;
- (22) Il-provdituri ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni li jipprovdu servizzi ta' ċertifikazzjoni lill-pubbliku huma suġġetti għar-regoli nazzjonali fir-rigward tar-responsabbiltà;
- (23) L-iżvilupp tal-kummerċ elettroniku internazzjonali jeħtieġ arrangamenti trans-konfini li jinvolvu pajjiżi terzi; sabiex tiġi żgurata l-interoperabilità flivell globali, ftehim dwar ir-regoli multilaterali ma' pajjiżi terzi u rikonossiment reċiproku tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni jistgħu jkunu ta' benefiċċju;

- (24) Sabiex tiżdied il-kunfidenza ta' l-utent fil-komunikazzjoni elettronika u fil-kummerċ elettroniku, il-provduturi ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni għandhom josservaw il-legislazzjoni tal-protezzjoni tad-*data* u tal-privatezza ndividwali;
- (25) Id-dispożizzjonijiet dwar l-użu ta' psewdonemi fiċ-ċertifikati m'għandhomx jipprevjenu lill-Istati Membri milli jehtieġu l-identifikazzjoni ta' persuni skond il-liġi tal-Komunità jew dik nazzjonali;
- (26) Il-mizuri meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva għandhom jiġu adottati skond id-Deċiżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li tistabbilixxi l-proċeduri għall-eżerċizzju tas-setgħat ta' implimentazzjoni mogħtija lill-Kummissjoni ⁽¹⁾;
- (27) Sentejn wara l-implimentazzjoni tagħha l-Kummissjoni għandha twettaq reviżjoni ta' din id-Direttiva sabiex, inter alia, tiżgura li l-avvanz tat-teknoloġija jew il-bidliet fl-ambjent legali ma jkunux holqu ostakoli għall-ksib tal-miri dikjarati f'din id-Direttiva; għandha teżamina l-implikazzjonijiet ta' l-oqsma tekniċi assoċjati u tissottometti rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar dan is-suġġett;
- (28) Skond il-prinċipji tas-sussidjarjetà u tal-proporzjonalità kif stabbiliti fl-Artikolu 5 tat-Trattat, il-mira tal-holqien ta' kwadru legali armonizzat għall-provvista ta' firem elettronici u servizzi relatati ma tistax tintlaħaq b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri u tista' għalhekk tintlaħaq ahjar mill-Komunità; din id-Direttiva ma tmurx l-hinn minn dak li hu meħtieġ biex tintlaħaq dik il-mira,
2. "firma elettronika avvanzata" tfisser firma elettronika li tik-konforma mal-htigiet li ġejjin:
- (a) hija unikament marbuta mal-firmatarju;
- (b) hija kapaċi li tidentifika l-firmatarju;
- (ċ) hija mahluqa bl-użu ta' mezzi li l-firmatarju jista' jzomm taht il-kontroll uniku tiegħu; u
- (d) hija marbuta mad-*data* li tirrelata għaliha b'mod li kull bidla sussegwenti tad-*data* tkun tista' tiġi iskoperta;
3. "firmatarju" tfisser persuna li jkollha mekkaniżmu għall-holqien tal-firma u jaġixxi jew f'ism jew f'isem persuna naturali jew legali jew l-entità li jirrappresenta;
4. "*data* dwar il-holqien tal-firma" tfisser *data* unika, bħal kodiċi jew ċwievat privati kriptografiċi, li jintużaw mill-firmatarju biex johloq firma elettronika;
5. "mekkaniżmu għall-holqien tal-firma" tfisser *software* konfiguratur jew *hardware* użat għall-implimentazzjoni tad-*data* dwar il-holqien tal-firma;
6. "mekkaniżmu ta' sikurezza għall-holqien tal-firma" tfisser mekkaniżmu dwar il-holqien tal-firma li jissodisfa l-htigiet stipulati fl-Anness III;
7. "*data* għall-verifika tal-firma" tfisser *data*, bħal kodiċi jew ċwievat pubbliċi kriptografiċi, li jintużaw għall-iskop tal-verifika ta' firma elettronika;
8. "mekkaniżmu tal-verifika tal-firma" tfisser *software* konfiguratur jew *hardware* użat għall-implimentazzjoni tad-*data* dwar il-verifika tal-firma;
9. "ċertifikat" tfisser attestazzjoni elettronika li torbot id-*data* dwar il-verifika tal-firma ma' persuna u tikkonferma l-identità ta' dik il-persuna;
10. "ċertifikat kwalifikat" tfisser ċertifikat li jissodisfa l-htigiet speċifiċi fl-Anness I u huwa provdut minn provduttur ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni li jissodisfa l-htigiet stipulati fl-Anness II;
11. "provduttur ta' servizz ta' ċertifikazzjoni" tfisser entità jew persuna legali jew naturali li tohroġ ċertifikati jew tipprovdi servizzi ohra relatati mal-firem elettronici;
12. "prodott ta' firma elettronika" tfisser *hardware* jew *software*, jew komponenti rilevanti tagħhom, li huma mahsuba biex jintużaw minn provduttur ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni għall-provvista ta' servizzi tal-firem elettronici jew huma mahsuba li jintużaw għall-holqien jew il-verifika ta' firem elettronici;
13. "akkreditazzjoni volontarja" tfisser kull permess, li jistabbilixxi drittijiet u obbligi speċifiċi għall-provvista ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni, li għandu jingħata fuq talba mill-provduttur ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni konċernat, mill-korp pubbliku jew privat li għandu l-kompitu ta' l-elaborazzjoni ta', jew is-sorveljanza tal-konformità ma', dawn id-drittijiet u l-obbligi, fejn il-provduttur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni ma jkunx intitolat li jeżerċita d-drittijiet li johorġu mill-permess sakemm ma jkunx irċieva d-deċiżjoni mill-korp.

ADOOTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Kamp ta' applikazzjoni

L-iskop ta' din id-Direttiva huwa li jiġi ffaċilitat l-użu tal-firem elettronici u li tikkontribwixxi għall-għarfien legali tagħhom. Hi tistabbilixxi kwadru legali għall-firem elettronici u ċerti servizzi ta' ċertifikazzjoni sabiex tiżgura il-funzjonament sew tas-suq intern.

Ma tkoprix aspetti relatati mal-konkluzjoni u l-validità ta' kuntratti jew obbligi legali ohra fejn hemm htigiet fir-rigward tal-forma preskritti mill-liġi nazzjonali jew dik tal-Komunità u lanqas ma taffettwa r-regoli u l-limiti, li jinsabu fil-liġi nazzjonali jew dik tal-Komunità, li jirregolaw l-użu ta' dokumenti.

Artikolu 2

Tifsiriet

Għall-iskop ta' din id-Direttiva:

1. "firma elettronika" tfisser *data* f'forma elettronika li hija marbuta ma' jew loġikament assoċjata ma' *data* elettronika ohra u li sservi bħala metodu ta' awtentifikazzjoni;

⁽¹⁾ ĠU L 184, tas-17.7.1999, p. 23.

Artikolu 3

Aċċess għas-suq

1. L-Istati Membri m'għandhomx jagħmlu l-provvista ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni suġġetta għall-awtorizzazzjoni minn qabel.

2. Mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 1, l-Istati Membri jistgħu jintroduċu jew iżommu skemi ta' akkreditazzjoni volontarji mmirati lejn livelli mtejbja tal-provvista tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni. Il-kondizzjonijiet kollha li jirrelataw ma' dawn l-iskemi għandhom ikunu oġġettivi, trasparenti, proporzjonati u mhux diskriminatorji. L-Istati Membri ma jistgħux jillimitaw in-numru ta' provduri akkreditati tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni minhabba raġunijiet li jaqgħu fl-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva.

3. Kull Stat Membru għandu jassigura l-istabbliment ta' sistema adatta li tippermetti għas-sorveljanza tal-provduri tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni li huma stabbiliti fuq it-territorju tiegħu u li joħorġu ċertifikati kwalifikati lill-pubbliku.

4. Il-konformità tal-mekkaniżmi ta' sikurezza għall-holqien tal-firem mal-htigiet stipulati fl-Anness III għandhom jiġu stabbiliti minn korpi adatti pubbliċi jew privati mahtura mill-Istati Membri. Il-Kummissjoni għandha, skond il-proċedura stipulata fl-Artikolu 9, tistabbilixxi l-kriterji għall-Istati Membri biex jistabbilixxu jekk korp għandux jiġi mahtur.

L-istabbliment tal-konformità mal-htigiet stipulati fl-Anness III magħmula mill-korpi msemmija fl-ewwel subparagrafu għandu jiġi rikonxxut mill-Istati Membri kollha.

5. Il-Kummissjoni tista', skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 9, tistabbilixxi u tippublika numri ta' referenza ta' *standards* ġeneralment rikonxxuti għall-prodotti tal-firem elettronici fil-*Ġurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej*. L-Istati Membri għandhom jippreżumu li jkun hemm il-konformità mal-htigiet stipulati fl-Anness II, punt (f), u l-Anness III meta prodott tal-firem elettronici jissodisfa dawk l-istandards.

6. L-Istati Membri u l-Kummissjoni għandhom jaħdmu flimkien biex jippromwovu l-iżvilupp u l-użu tal-mekkaniżmi tal-verifika tal-firem fid-dawl tar-rakkomandazzjonijiet dwar il-verifika tas-sigurtà tal-firem stipulati fl-Anness IV u fl-interessi tal-konsumatur.

7. L-Istati Membri jistgħu jagħmlu l-użu ta' firem elettronici fis-settur pubbliku suġġett għal aktar htigiet addizzjonali possibbli. Dawk il-htigiet għandhom ikunu oġġettivi, trasparenti, proporzjonati u mhux diskriminatorji u għandhom jirrelataw biss mal-karatteristiċi speċifiċi ta' l-applikazzjoni konċernata. Dawk il-htigiet m'għandhomx jikkostitwixxu ostakolu għas-servizzi trans-konfini għaċ-ċittadini.

Artikolu 4

Prinċipji tas-suq intern

1. Kull Stat Membru għandu japplika d-dispożizzjonijiet nazzjonali li jadotta skond din id-Direttiva għall-provduri tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni stabbiliti fit-territorju tiegħu u għas-

servizzi li jipprovdu. L-Istati Membri m'għandhomx jirrestringu l-provvista ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni li joriġinaw minn Stat Membru ieħor fl-oqsma koperti b'din id-Direttiva.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-prodotti tal-firem elettronici li jikkonformaw ma' din id-Direttiva jkunu permessi li jiċ-ċirkolaw liberament fis-suq intern.

Artikolu 5

Effetti legali tal-firem elettronici

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-firem elettronici avvanzati li huma bbażati fuq ċertifikat kwalifikat u li huma mahluqa minn mekkaniżmu ta' sikurezza għall-holqien tal-firem:

(a) jissodisfaw il-htigiet legali ta' firma b'relazzjoni mad-*data* f'forma elettronika fl-istess mod li firma miktuba bl-idejn tis-sodisfa dawk il-htigiet b'relazzjoni ma' *data* ibbażata fuq il-karti; u

(b) huma ammissibbli bħala evidenza fi proċeduri legali.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li firma elettronika ma tigix miċhuda l-effettività legali u l-ammissibilità bħala evidenza fi proċeduri legali unikament minhabba li hija:

— f'forma elettronika, jew

— mhux ibbażata fuq ċertifikat kwalifikat, jew

— mhux ibbażata fuq ċertifikat kwalifikat mahruġ minn provdur akkreditat tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni, jew

— jew mhux mahluqa minn mekkaniżmu ta' sikurezza għall-holqien tal-firem.

Artikolu 6

Responsabbiltà

1. Bħala minimu, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li billi joħorġu ċertifikat bħala ċertifikat kwalifikat lill-pubbliku jew billi jiġġarantixxu ċertifikat bħal dan lill-pubbliku provdur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni jkun responsabbli għad — danni kawżati lil xi entità jew persuna legali jew naturali li raġonevolment toqgħod fuq dak iċ-ċertifikat:

(a) fir-rigward ta' l-eżattezza fiż-żmien tal-hruġ ta' l-informazzjoni kollha li tkun tinsab fiċ-ċertifikat kwalifikat u fir-rigward tal-fatt li ċ-ċertifikat ikun fih id-dettalji kollha preskritti għal ċertifikat kwalifikat;

(b) għall-assigurazzjoni li fiż-żmien tal-hruġ taċ-ċertifikat, il-firmatarju identifikat fiċ-ċertifikat kwalifikat kellu d — *data* dwar il-holqien tal-firma li tikkorrispondi mad-*data* tal-verifika tal-firma mogħtija jew identifikata fiċ-ċertifikat;

(c) għall-assigurazzjoni li d-*data* dwar il-holqien tal-firma u d-*data* dwar il-verifika tal-firma tista' tintuża b'mod komplimentari fil-każi fejn il-provdur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni jiġġenerhom it-tnejn;

sakemm il-provdur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni ma jippruvax li ma jkunx agixxa b'mod negligenti.

2. Bhala minimu l-Istati Membri għandhom jiżguraw li provditur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni li jkun hareġ ċertifikat bhala ċertifikat kwalifikat lill-pubbliku ikun responsabbli għad-danni kkawżati lil xi entità jew persuna legali jew naturali li raġonevolment toqgħod fuq iċ-ċertifikat minhabba n-nuqqas tar-registrazzjoni tar-revoka taċ-ċertifikat sakemm il-provditur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni ma jippruvax li ma jkunx aġixxa b'mod negligenti.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li provditur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni jista' jindika fuq ċertifikat kwalifikat limitazzjonijiet dwar l-użu ta' dak iċ-ċertifikat, basta li l-limitazzjonijiet ikunu jistgħu jintgħarfu minn partijiet terzi. Il-provditur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni m'għandux ikun responsabbli għal danni li johorġu mill-użu ta' ċertifikat kwalifikat li jeċċedi l-limitazzjonijiet imposti fuqu.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li provditur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni jista' jindika fiċ-ċertifikat limitu fuq il-valur tat-transazzjonijiet li għalihom iċ-ċertifikat jista' jintuża, basta li dak il-limitu jkun jista' jintgħaraf minn partijiet terzi.

Il-provditur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni m'għandux ikun responsabbli għal dannu li jirriżulta meta dan il-limitu massimu jinqabeż.

5. Id-dispożizzjonijiet tal-paragrafi 1 sa 4 għandhom kunu min-ghajr preġudizzju għad-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE tal-5 ta' April 1993 dwar termini ngusti fil-kuntratti tal-konsumaturi ⁽¹⁾.

Artikolu 7

Aspetti internazzjonali

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li iċ-ċertifikati li huma mahruġa bhala ċertifikati kwalifikati lill-pubbliku minn provditur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni stabbilit f'pajjiż terz ikunu rikonoxxuti bhala legalment ekwivalenti għaċ-ċertifikati mahruġa minn provditur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni stabbilit fil-Komunità jekk:

- (a) il-provditur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni jissodisfa l-htigiet stipulati f'din id-Direttiva u jkun gie akkreditat taht skema ta' akkreditazzjoni volontarja stabbilita fi Stat Membru; jew
- (b) provditur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni stabbilit fil-Komunità li jissodisfa l-htigiet stipulati f'din id-Direttiva jiggarantixxi iċ-ċertifikat; jew
- (c) iċ-ċertifikat jew il-provditur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni jkun rikonoxxut taht ftehim bilaterali jew multilaterali bejn il-Komunità u pajjiżi terzi jew organizzazzjonijiet internazzjonali.

2. Sabiex jiġu ffaċilitati s-servizzi ta' ċertifikazzjoni trans-konfini ma' pajjiżi terzi u għarfien legali għall-firem elettroniki avvanzati li joriġinaw f'pajjiżi terzi, il-Kummissjoni għandha tagħmel proposti, fejn xieraq, biex tinkiseb l-implimentazzjoni effettiva ta' l-*standards* u l-ftehim internazzjonali applikabbli għas-servizzi ta' ċertifikazzjoni. B'mod partikolari, u fejn mehtieg, għandha tissottometti proposti lill-Kunsill għall-mandati adatti għan-negozjar ta' ftehim bilaterali u multilaterali ma' pajjiżi terzi u ma' organizzazzjonijiet internazzjonali. Il-Kunsill għandu jiddeċiedi b'maġġoranza kwalifikata.

⁽¹⁾ ĠU L 95, tal-21.4.1993, p. 29.

3. Kull meta l-Kummissjoni tiġi nfurmata b'xi diffikultajiet li jil-taqgħu magħhom intrapriżi tal-Komunità fir-rigward ta' l-aċċess għas-suq f'pajjiżi terzi, hi tista', jekk mehtieg, tissottometti proposti lill-Kunsill għal mandat xieraq għan-negozjar ta' drittijiet komparabbli għall-impriżi tal-Komunità f'dawn il-pajjiżi terzi. Il-Kunsill għandu jiddeċiedi b'maġġoranza kwalifikata.

Il-miżuri meħuda skond dan il-paragrafu għandhom ikunu bla preġudizzju għall-obbligi tal-Komunità u ta' l-Istati Membri taht il-ftehim internazzjonali rilevanti.

Artikolu 8

Protezzjoni tad-data

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-provdituri tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni u l-korpi nazzjonali responsabbli għall-akkreditazzjoni jew is-sorveljanza jikkonformaw mal-htigiet stipulati fid-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward ta' l-ipproċessar ta' *data* personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-*data* ⁽²⁾.

2. L-Istati Membri għandhom jisguraw li provditur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni li johroġ ċertifikat lill-pubbliku jista' jiġbor *data* personali biss direttament mis-sugġett tad-*data*, jew wara l-kunsens espliċitu tas-sugġett tad-*data*, u biss sal-limitu li jkun mehtieg għall-iskopijiet tal-hruġ u l-manteniment taċ-ċertifikat. Id-*data* ma tistax tingabar jew tiġi pproċessata għal xi skopijiet ohra mingħajr il-kunsens espliċitu tas-sugġett tad-*data*.

3. Mingħajr preġudizzju għall-effett legali mogħti lil-psewdonimi taht il-liġi nazzjonali, l-Istati Membri m'għandhomx jipprevjenu lill-provdituri tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni milli jindikaw fiċ-ċertifikat psewdonimu minflok l-isem tal-firmatarju.

Artikolu 9

Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun meħjuna minn "Kumitat tal-Firem Elettroniki", hawnhekk iżjed "l quddiem imsejjah" il-kumitat.

2. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, l-Artikoli 4 u 7 tad-Deciżjoni 1999/468/KE għandhom japplikaw, fir-rigward tad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 8 tagħha.

Il-perjodu stipulat fl-Artikolu 4(3) tad-Deciżjoni 1999/468/KE għandu jiġi ffixsat bhala ta' tlett xhur.

3. Il-Kumitat għandu jadotta r-regoli tiegħu stess ta' proċedura.

Artikolu 10

Kompiti tal-kumitat

Il-kumitat għandu jikkjarifika l-htigiet stipulati fl-Annessi li jinsabu ma' din id-Direttiva, il-kriterji msemmija fl-Artikolu 3(4) u l-*standards* ġeneralment rikonoxxuti għall-prodotti tal-firem elettroniki stabbiliti u ppublikati skond l-Artikolu 3(5), skond il-proċedura stipulata fl-Artikolu 9(2).

⁽²⁾ ĠU L 281, tat-23.11.1995, p. 31.

Artikolu 11

Notifika

1. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra b'dan li ġej:

- (a) informazzjoni dwar l-iskemi nazzjonali volontarji ta' akkreditazzjoni, inklużi kull htigiet addizzjonali skond l-Artikolu 3(7);
- (b) l-ismijiet u l-indirizzi tal-korpi nazzjonali responsabbli għall-akkreditazzjoni u s-sorveljanza kif ukoll tal-korpi msemmija fl-Artikolu 3(4);
- (ċ) l-ismijiet u l-indirizzi tal-provduturi tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni akkreditati nazzjonalment kollha.

2. Kull informazzjoni provduta taht il-paragrafu 1 u l-bdil dwar dik l-informazzjoni għandu jkun notifikat mill-Istati Membri mill-aktar fis possibbli.

Artikolu 12

Reviżjoni

1. Il-Kummissjoni għandha tirrevedi l-operazzjoni ta' din id-Direttiva u tirrapporta dwar dan lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sad-19 ta' Lulju 2003 l-aktar tard.

2. Ir-reviżjoni għandha *inter alia* tistma jekk il-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva għandux jiġi modifikat, waqt li jittiehed kont ta' l-iżviluppi teknoloġiċi, tas-suq u legali. Ir-rapport għandu b'mod partikolari jinkludi stima, fuq il-bażi ta' l-esperjenza miksuba, ta' aspetti ta' armonizzazzjoni. Ir-rapport għandu jkun akkumpanjat, fejn xieraq, bi proposti leġislattivi.

Artikolu 13

Implimentazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-sehh il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi sabiex jikkonformaw ma' din id-Direttiva qabel id-19 ta' Lulju 2001. Għandhom minnufih javżaw b'dan lill-Kummissjoni.

Meta Stat Membru jadotta dawn il-miżuri, għandu jkun fihom referenza għal din id-Direttiva jew għandhom ikunu akkumpanjati b'din ir-referenza fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi ta' kif issir dik ir-referenza għandhom jiġu stabbiliti mill-Istati Membri.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet prinċipali tal-liġi domestika li huma jadottaw fil-qasam regolat b'din id-Direttiva.

Artikolu 14

Dhul fis-sehh

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-sehh fil-jum tal-pubblikazzjoni tagħha fil-*Ġurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej*.

Artikolu 15

Indirizzati

Din id-Direttiva hija indirizzata lil l-Istati Membri.

Magħmula fi Brussel, fit-13 ta' Diċembru 1999.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

N. FONTAINE

Għall-Kunsill

Il-President

S. HASSI

HASSIL-ANNESS

Htiġiet għaċ-ċertifikati kwalifikati

Iċ-ċertifikati kwalifikati għandu jkun fihom:

- (a) indikazzjoni li ċ-ċertifikat huwa mahruġ bhala ċertifikat kwalifikat;
- (b) l-identifikazzjoni tal-provditur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni u l-Istat li fih ikun stabbilit;
- (ċ) l-isem tal-firmatarju jew il-psewdonemu, li għandu jiġi identifikat bhala tali;
- (d) dispożizzjoni għal attribut speċifiku tal-firmatarju għandha tiġi nkluża fejn rilevanti, skond l-iskop li għalih iċ-ċertifikat huwa mahsub;
- (e) id-*data* dwar il-verifika tal-firma li tikkorrispondi mad-*data* tal-holqien tal-firma taht il-kontroll tal-firmatarju;
- (f) indikazzjoni tal-bidu u tat-tmiem tal-perijodu tal-validità taċ-ċertifikat;
- (g) il-kodiċi ta' l-identità taċ-ċertifikat;
- (h) il-firma elettronika avvanzata tal-provditur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni li jkun harigħa;
- (i) il-limitazzjonijiet ta' l-iskop ta' l-użu taċ-ċertifikat, fejn japplika; u
- (j) il-limiti fuq il-valur tat-transazzjonijiet li għalihom iċ-ċertifikat jista' jintuża, fejn japplika.

L-ANNESS II

Htiġiet għall-provdituri tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni li joħorġu ċertifikati kwalifikati

Il-provdituri tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni għandhom:

- (a) juru l-affidabilità meħtieġa għall-provvista ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni;
- (b) jiżguraw l-operazzjoni ta' direttorju f'waqtu u fiż-żgur u ta' servizz fiż-żgur u immedjat ta' revoka;
- (c) jiżguraw li d-data u l-hin ta' meta ċertifikat jiġi mahruġ jew revokat tkun tista' tiġi stabbilita b'mod preċiż;
- (d) jivverifikaw, b'mezzi adatti skond il-liġi nazzjonali, l-identità u, fejn japplika, kull attribwit speċifiku tal-persuna li lilha jinhareġ ċertifikat kwalifikat;
- (e) iħaddmu mpjegati li jkollhom l-għarfien espert, l-esperjenza, u l-kwalifiki meħtieġa għas-servizzi provduti, b' mod partikolari kompetenza fil-livell amministrattiv, esperjenza fit-teknoloġija tal-firem elettronici u familjarità mal-proċeduri proprji ta' sigurtà; għandhom ukoll japplikaw proċeduri amministrattivi u maniġerjali li huma adegwati u li jikkorrispondu ma standards rikonoxxuti;
- (f) jużaw sistemi affidabli u prodotti li huma protetti kontra l-modifikazzjoni u jiżguraw li s-sigurtà teknika u kriptografika tal-proċess sostnut minnhom;
- (g) jieħdu miżuri kontra l-falsifikazzjoni taċ-ċertifikati, u, f'każi fejn il-provditur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni jiġġenera *data* għall-holqien tal-firma, jiggarrantixxu l-konfidenzjalità matul il-proċess ta' l-iġġenerar ta' din id-*data*;
- (h) iżommu riżorsi finanzjarji suffiċjenti biex joperaw b'konformità mal-htiġiet stipulati fid-Direttiva, b'mod partikolari li jgħorru r-riskju tar-responsabbiltà għad-danni, per eżempju, billi jiksibu assigurazzjoni adatta;
- (i) jirreġistraw kull informazzjoni rilevanti li tikkonċerna ċertifikat kwalifikat għal perjodu ta' żmien adatt, b'mod partikolari għall-iskop li jipprovdu evidenza taċ-ċertifikazzjoni għall-iskopijiet ta' proċeduri legali. Dan ir-reġistrazzjoni jista' jsir elettronikament;
- (j) ma jaħznux jew jikkupjaw *data* ta' holqien tal-firma tal-persuna li lilha l-provditur tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni jipprovdiha servizzi ta' amministrazzjoni taċ-ċavetta;
- (k) qabel ma jidhlu f'relazzjoni kontrattwali ma' persuna li tkun qed tfittex ċertifikat biex issostni l-firma elettronika tagħha jinformaw lil dik il-persuna b'mezz durabbli ta' komunikazzjoni bit-termini u l-kondizzjoniet preċiżi ta' l-użu taċ-ċertifikat, inkluża kull limitazzjoni fuq l-użu tiegħu, l-esiżtenza ta' skema volontarja ta' akkreditazzjoni u l-proċeduri għal ilmenti u s-soluzzjoni ta' dispużi. Din l-informazzjoni, li tista' tintbagħat elettronikament, għandha tkun bil-miktub u fl-lingwaġġ li jista' jiftiehem faċilment. Il-partijiet rilevanti ta' din l-informazzjoni għandhom ukoll jintgħamlu disponibbli fuq talba lill-partijiet terzi li joqgħodu fuq iċ-ċertifikat;
- (l) jużaw sistemi affidabbli biex jaħznu ċ-ċertifikati f'forma li tista' tiġi verifikata sabiex:
 - persuni awtorizzati biss jitgħu jagħmlu dahliet u bdil,
 - l-informazzjoni tkun tista' tiġi verifikata għall-awtenticità,
 - iċ-ċertifikati jkunu pubblikament disponibbli biex jingabru lura biss f'dawk il-każi li għalihom ikun inkiseb l-kunsens tad-detentur taċ-ċertifikat, u
 - kull bidliet tekniċi li jikkompromettu dawn il-htiġiet ta' sigurtà jkunu jidhru biċ-ċar għall-operatur.

L-ANNESS III

Htiġiet għall-mekkanizmi ta' sikurezza għall-holqien tal-firem

1. Il-mekkanizmi ta' sikurezza għall-holqien tal-firem għandhom, permezz ta' mezzi tekniċi u proċedurali xierqa, jiżguraw ta' l-anqas li:
 - (a) id-*data* dwar il-holqien tal-firma wżata għall-ġenerazzjoni tal-firma tkun prattikament tista' tiġri darba biss, u li s-segretezza tagħha tkun raġonevolment assicurata;
 - (b) id-*data* dwar il-holqien tal-firma wżat għall-ġenerazzjoni tal-firma ma tistax, b'assigurazzjoni raġonevoli, tiġi derivata u li l-firma tiġi protetta kontra l-falsifikazzjoni bl-użu tat-teknoloġija kurrentement disponibbli;
 - (ċ) id-*data* dwar il-holqien tal-firma wżat għall-ġenerazzjoni tal-firma tkun tista' tiġi protetta b'mod ta' min jorbot fuqu mill-firmatarju legittimu kontra l-użu minn ohrajn.
 2. Il-mekkanizmi ta' sikurezza għall-holqien tal-firma m'għandhomx jibdlu d-*data* li għandha tiġi ffirmata jew jipprevjenu li dik id-*data* tiġi presentata lill-firmatarju qabel il-proċess tal-firma.
-

L-ANNESS IV

Rakkomandazzjonijiet għall-verifika fiż-żgur tal-firma

Matul il-proċess tal-verifika tal-firma għandu jiġi żgurat b'ċertezza raġonevoli li:

- (a) id-*data* użata għall-verifika tal-firma tkun tikkorrispondi mad-*data* murija lill-verifikatur;
 - (b) il-firma tkun verifikata b'mod ta' min jorbot fuqu u li r-riżultat ta' dik il-verifika jintwera b'mod korrett;
 - (ċ) il-verifikatur jista', fejn mehtieg, jistabbilixxi b'mod affidabbli il-kontenuti tad-*data* iffirmata;
 - (d) l-awtentiċità u l-validità taċ-ċertifikat mehtieġa fiż-żmien tal-verifika tal-firma ikunu verifikati b'mod ta' min jorbot fuqu;
 - (e) ir-riżultat tal-verifika u l-identità tal-firmatarju jintwerew b'mod korrett;
 - (f) l-użu ta' psewdonimu jkun indikat b'mod ċar; u
 - (g) kull bidla rilevanti mas-sigurta tkun tista' tiġi skoperta.
-